

Konsttävlingen för Borgå Konstfabriks strandkvarter

BILAGA 1 Utlåtanden A-klass

Ajallisessa sivuvalossa (I tidsmässigt sidoljus; 1:a plats)

Verkets tematik, kartan, sågs som något som fungerar bra i olika skalor och från olika betraktares synpunkt, låt vara att den är ett ofta använt motiv. De olika skikten och hur verket ser ut på långt och på nära håll var lyckat. Verket är stilfullt och mångbottnat. Det finns en lätthet i genomförandet med dess linjer och reflektioner, och metallbearbetningen ger verket dessutom en känsla av hantverk. Verket får en att tänka på en skifferliknande stenyta eller marmor, varvid det som en del av byggnadens sockel framstår som ett arkitektoniskt avsiktligt element. Samtidigt kritiserades verkets allmänt dystra framtoning på grund av dess mörkhet. Verkets mått passar väl ihop med byggnaden, och det varken tävlar med, skär sig mot eller utmanar byggnaden.

På långt håll uppfattades verket kanske något anspråkslöst, särskilt utan belysning under den ljusa tiden. Dessutom funderade man på om verket räcker till för att göra vyn intressant och bidra till den med något kreativt. Den engagerande delen förblev också oklar, och man var inte helt säker på om den skulle tillföra verket ytterligare någon substans. Som helhet betraktad och som en del av stadsbilden ansågs verket vara förtjänstfullt, och skissen hade gjorts med eftertanke och yrkeskunnighet.

Nousuvesi (Tidvatten; delad 2:a plats)

Skissen ter sig innehållsmässigt intressant; den tar hänsyn till platsen och historien. Verkets mått fungerar på ett välfunnet sätt och kombinerar fint två olika teman, vattenståndets växlingar och träbåtsvarvets historia. Verket står i bra kontrast till byggnadens arkitektur, och kombinationen av ritningar till båtar som tillverkats på varvet med en våg är intressant. Att båtritningarna är i skalan 1:1 illustrerar deras verkliga storlek i förhållande till människorna och miljön. Man uppskattade att verket såg olika ut på dagen och på kvällen. Den stämning som verket gav upphov till och vågens lyster ansågs fina och helheten uppfattades som vacker, men det väckte i någon mån diskussion huruvida skissen helt skulle motsvara verkets slutliga utseende.

Betraktandet av verket på nära håll sågs som dess svaghet, eftersom båtarnas måttritningar ligger så högt att det vore svårt att iaktta dem på fotgängarnivå. Man funderade också på vågens form i förhållande till byggnadens arkitektur. Som helhet betraktat var verket vackert, stilfullt och till sin tematik lämpligt med tanke på platsen.

Puutarhajuhla (Trädgårdsfest; delad 2:a plats och publikens favorit)

Den värld som verket skapar ansågs attraktiv, rymlig och lätt och fick en att associera bland annat till rumsavdelare i japansk stil. Att verket består av riktiga föremål sågs som intressant; det ger helheten ett äkta handavtryck. Verket ansågs fungera både på avstånd och på nära håll, och de olika materialen såsom mässing och återvunnet glas ger det en fin variation. Verkets färger ansågs instämma med de olika årstiderna och fungera i den växlande miljön. Den blå bakgrunden ger verket utrymme att andas och ger lugn åt helheten.

Verket uppfattades som stiliserat och till och med naivistiskt, men det saknade en koppling till platsen och kulturhistorien. Samtidigt sågs verket som tidlöst till sin tematik och sitt formspråk. När det gäller det tekniska genomförandet av verket funderade man på om glasfästena skulle komma att bestämma placeringen av verkets delar alltför mycket. Som helhet betraktat var verket färggrant, glatt och överraskande. Man funderade ändå på om verket vore rätt för just det stället och det objektet.

De följande förslagen i alfabetisk ordning

Kilpikaarna (Sköldbark)

Verket tedde sig i prisenämndens ögon som något mönster- eller textilliknande, som om det var ett vackert tyg som skulle kunna fladdra i vinden. Helheten är organisk och levande och verkets färger somriga och positiva. Den horisont som bildades av två bakgrundsfärger i verkets bakgrund ifrågasattes något och upplevdes dominera verket samt åstadkomma en skarp kontrast till den övre och den nedre delen. Det upplevdes i någon mån att sköldbarkstanken inte förmedlas tillräckligt starkt i slutresultatet, även om man gillade tematiken. Verket ansågs fungera särskilt på långt håll, på nära håll hade man önskat att det skulle innehålla mera variation och mera att upptäcka.

Kontrapost

Förslaget innehöll monumentalitet, en fin rytm och måleriskhet och dess mått var fiffigt anpassade till objektet. Skissens "pelare" ansågs bära upp hela byggnaden och var därmed väl lämpade för platsen. Särskilt på kvällstid trodde man att verket skulle fungera väl, men den vy man hade dagtid fanns det delade åsikter om. Dessutom var kvällsbilden av förslagets miniatyrmodell samt dagbilden av inpassningen mot fasaden mycket olika, och prisenämnden hade svårt att bedöma vilket som mera skulle motsvara verkligheten. I skissen hade byggnadens fasadfärger beaktats på ett träffande sätt, men en del ansåg att färgerna till och med för väl passade ihop med arkitekturen, vilket gör det svårare att urskilja verket som en separat helhet.

Merta (Mjärd)

Skissen sågs som ett sympatiskt förslag som vore lämpligt för en mängd olika betraktare. En del av prisenämnden kom att tänka på marinmuseets akvarieliknande vägg eller en bild i någon skolbok. Verket sågs fungera särskilt i mörker, och det var fint att verket såg annorlunda ut i ljus och i mörker. Man frågade sig huruvida den vy som man har på dagtid vore tillräckligt intressant. Man ansåg också att färgerna kraftigt skiljde sig från arkitekturen, och verkets mått gjorde en fundersam, eftersom djuren skulle framstå som verkligt stora mot väggen. Man funderade också på om förslaget skulle hålla tillräckligt länge.

Ranta (Strand)

Prisenämnden gillade skissen som anspelade på Borgå, livet och historien och som var färgstark, lätt och glad. Också det att verket hade olika skikt var omtyckt. Det ansågs emellertid att den delvis humoristiska bildsviten känns främmande i denna skala och i detta sammanhang och att skissen inte tar tillräcklig hänsyn till objektets arkitektur. Man upplevde att verket väl skulle kunna fungera i tillfällig utformning, men att det kanske inte skulle hålla i flera decennier. Även vyn från den

motsatta stranden väckte diskussion, och det upplevdes att den långt bort ifrån skulle framstå som alltför splittrad, även om den vid en närmare betraktelse erbjuder mycket att studera.

Valonkuori (Ljusbark)

Skissen ansågs som fyndig, känslig och stilfull och sågs fungera speciellt på kvällen och erbjuda en annorlunda vy beroende på ljuset. När det däremot gäller det man ser på dagtid, så funderade man på om verket i verkligheten skulle komma att framstå som alltför brungrått för att kunna urskiljas ordentligt. Den berättelse som verket uttrycker och sättet att genomföra det med dess motiv, en nattslända och andra motiv med ursprung i naturen samt föremål från naturen, upplevdes som tilltalande. Idén med en separat skulptural del var välfunnen och rolig, men sättet att förverkliga den väckte diskussion. Det upplevdes att de förstörade bildmotiven gjorde verket nästan abstrakt. När det gäller belysningen funderade man på om den i kvällsljus skulle vara till och med för dramatisk och klar i förhållande till omgivningen och i synnerhet i förhållande till invånarna på den motsatta stranden.

Väv

Prisnämnden ansåg att förslaget var fartyllt, färggrant, levande och rörligt – man såg i det något av en serietidningsliknande ström av liv. Skisserna rör sig mellan måleriskhet och någonting installationsartat, mellan det föreställande och det abstrakta. Till någon del påminner verket om Tove Janssons värld, vilket passar utmärkt i Borgå. Det ansågs att verket avviker och kan urskiljas från byggnadens arkitektur, men att det också på sätt och vis passar ihop med byggnaden. Verket troddes väcka uppmärksamhet och fungera som ett blickfång – kanske till och med för mycket i förhållande till arkitekturen. Ett visst slags oro och skrikighet hos verket delade dessutom åsikterna i prisnämnden. Några tydligt föreställande element, såsom de mycket stora händerna, väckte diskussion.